

Curtea Supremă de Justiție

Î N C H E I E R E

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecători: Diaconu Iurie și Boico Victor,

examinând sesizarea Curții de Apel Chișinău privind soluționarea conflictului negativ de competență apărut la examinarea plângerii depuse de către avocatul Dilion Dorina în numele condamnatului Papuc Nicolae, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului și sarcina probațiunii,

C O N S T A T Ă :

1. La Curtea de Apel Chișinău se află spre examinare, în ordine de apel, apelul declarat de inculpatul Papuc Nicolae împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 30 martie 2018, în cauza penală de învinuire a lui Papuc Nicolae Nicolae în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

2. La data de 18 decembrie 2019, în cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) a parvenit spre examinare plângerea (cu suplimente) înaintată în ordinea art. 473² Cod procedură penală, de către avocatul Dilion Dorina în numele inculpatului Papuc Nicolae privind constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 iunie 2021 judecătorul de instrucție și-a declinat competența de la examinarea plângerii depuse de avocatul Dilion Dorina în numele condamnatului Papuc Nicolae împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului și sarcina probațiunii, în favoarea Curții de Apel Chișinău.

4. Plângerea înaintată în ordinea art. 473² Cod de procedură penală de către avocatul Dilion Dorina în numele condamnatului Papuc Nicolae, cu numărul atribuit de prima instanță - 21ji-5114/2019 a fost alăturată cauzei penale nr. 1a - 1754/2019 de învinuire a lui Papuc Nicolae în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

5. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, instanța de apel și-a declinat competența de la examinarea

plângerii depuse de avocatul Dilion Dorina în numele inculpatului Papuc Nicolae, împotriva administrației instituției penitenciare privind constatarea condițiilor de detenție care, afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în favoarea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) și stabilind existența unui conflict negativ de competență a remis cauza pentru soluționarea conflictului negativ de competență Curții Supreme de Justiție.

6. Examinând conflictul negativ de competență, în raport cu prevederile legii, Colegiul penal reține următoarele.

Potrivit art. 45 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, când două sau mai multe instanțe se consideră competente de a judeca aceeași cauză (conflict pozitiv de competență) ori își declină competența (conflict negativ de competență), conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună, fiind sesizată, în caz de conflict pozitiv, de către instanța care ultima s-a declarat competentă, iar în caz de conflict negativ, de către instanța care ultima și-a declinat competența.

La caz, având în vedere că conflictul negativ de competență a fost declanșat între o judecătorie și o curte de apel, rezultă că acest conflict urmează a fi soluționat de către Curtea Supremă de Justiție, ca instanță ierarhic superioară comună.

Din materialele cauzei se constată că prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 februarie 2015, Papuc Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4), art. 361 alin. (2) lit. b), art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 ani și 72 zile închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 a fost casată sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 februarie 2015, Papuc Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 190 alin. (5) Cod penal, la 11 (unsprezece) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale termen de 5 ani;

- art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare;

- art. 264¹alin. (4) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni au fost cumulate parțial pedepsele aplicate și stabilită lui Papuc Nicolae pedeapsa de 12 (doisprezece) ani închisoare.

În baza art. 85 Cod penal prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată s-a adăugat pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 17 iunie 2011 și neexecutată în formă de 144 ore muncă neremunerată în folosul comunității și conform art. 87 Cod penal a fost înlocuită pedeapsa sub formă de 144 ore muncă neremunerată în folosul comunității cu 72 zile închisoare și i s-a stabilit lui Papuc Nicolae pedeapsă definitivă de 12 (doisprezece) ani 72 zile închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de

tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale termen de 5 (cinci) ani.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2016 a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 în privința inculpatului Papuc Nicolae.

Totodată, prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 30 martie 2018 inculpatul Papuc Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 190 alin. (5) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe termen de 4 (patru) ani;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe termen de 3 (trei) ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) și alin. (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit lui Papuc Nicolae definitiv o pedeapsă pe termen de 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe un termen de 4 ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, s-a inclus parțial lui Papuc Nicolae în termenul de pedeapsă durata pedepsei executată parțial, stabilită prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 conform căreia a fost condamnat la 12 ani 72 zile închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe termen de 5 (cinci) ani (menținută prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2016) și i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de 14 (paisprezece) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe un termen de 5 (cinci) ani.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2019 s-a respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura raionului Telenești, Calugher Lilia și apelul inculpatului Papuc Nicolae declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 30 martie 2018 și s-a menținut sentința fără modificări.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 iulie 2019 a fost admis recursul ordinar declarat de către inculpatul Papuc Nicolae cu avocatul Vîrlan Ion, s-a casat decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2019, în partea condamnării pe art. 244 alin. (2), lit. b) Cod penal și aplicării prevederilor art. 84 alin. (1), (2), (4) Cod

penal, în cauza penală privindu-l pe Papuc Nicolae, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. În rest, au fost menținute prevederile deciziei atacate.

Colegiul penal reține, că la 18 decembrie 2019, inculpatul Papuc Nicolae a depus plângere (cu suplimente) la judecătorul de instrucție împotriva administrației instituției penitenciare solicitând constatarea faptului, că a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Conform prevederilor art. 473² alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Conform art. 473³ alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare.

În conformitate cu art. 473⁴ alin. (9) Cod de procedură penală, încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond.

Colegiul penal reține că, încheierile instanței de judecată pronunțate în condițiile art. 473⁴ Cod procedură penală sunt susceptibile de a fi contestate cu recurs la Curtea de Apel, care în calitate de instanța de recurs este împuternicită în conformitate cu prevederile art. art. 437-448 Cod procedură penală să examineze aceste încheieri supuse recursului, pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul.

La caz, Colegiul penal atestă că plângerea înaintată în ordinea art. 473² Cod procedură penală, de către avocatul Dilion Dorina în numele condamnatului Papuc Nicolae se referă la constatarea condițiilor de detenție pe perioada deținerii condamnatului la executarea pedepsei în cauza penală de învinuire a acestuia de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și art. 264¹ alin. (4) Cod penal, care i-a fost stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, devenită irevocabilă prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2016.

În același timp, Curtea de Apel Chișinău examinează în ordine de apel o altă cauză penală de învinuire a lui Papuc Nicolae în baza art. 190 alin. (5) și art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă în acest dosar penal Papuc Nicolae încă nu are statut de condamnat, întrucât sentința nu este definitivă și irevocabilă.

Colegiul penal consideră în acest sens întemeiate concluziile Curții de Apel Chișinău, expuse în încheierea de ridicare a conflictului negativ de competență.

Mai mult, Colegiul penal ține să menționeze și faptul, că instanța de apel, examinând în ordine de apel, legalitatea și temeinicia sentinței pronunțată de prima instanță, poate să soluționeze chestiunea privind reducerea pedepsei în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, doar în cazul în care, apelantul a invocat o asemenea cerință în cererea de apel formulată împotriva sentinței, la cazul din speță însă, plângerea în ordinea art. 473² Cod procedură penală a fost înaintată într-o procedură separată.

Astfel, ținând cont de faptul, că potrivit prevederilor art. 473³ alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, Colegiul penal consideră că competență de a examina plângerea depusă de către avocatul Dilion Dorina în numele condamnatului Papuc Nicolae este Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana).

7. În conformitate cu art. 45 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DISPUNE:

Stabilește competența Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) pentru examinarea plângerii depuse de către avocatul Dilion Dorina în numele condamnatului Papuc Nicolae, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului și sarcina probațiunii.

Încheierea este definitivă.

Pronunțată integral la **11 februarie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Boico Victor